

ନେତାଜୀ ଉଦେଶ୍ୟ

୧୬.୦୧.୧୯୬୬—ପାତ୍ରସଂଖ୍ୟା

ମେଶେ ନେତୃତ୍ବ ଅନେକ କରେନ, ନେତା ଅନେକ ହିଲେନ, ଅନେକ ଆହେନ। ମେଶେର ମାନ୍ୟ ଅନେକ ପାଇଁ ଯାଏ— କିନ୍ତୁ ଦିଲେର ମାନ୍ୟାଇ ଯେ ବିରଳ। ସେଇ କିଳାବେ ଯିମି ଜଗ କାହେଲ— ଜଗ କାହେ ମେଥାନେବେ ଯିମି ନେତା ହେଁ ବାସ ଆହେ, ତିନିଇ ହିଲେନ ଆମାଙ୍କେ ପ୍ରିୟ ନେତାଜୀ। ତାର ସମ୍ପର୍କେ ନରୁନ କାହେ କାଳ କିଛୁ ନେଇ। ରାଜନୈତିକ ମୂଳମଣ୍ଡଳ ତାର ବିଚାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଁ ନା । ତିନି ତାର ଅନେକ ଡର୍କ୍ଷିତାଙ୍କ ସତା ହେଁ ମୀଡାର । ତାର କାଳମ ସାହିତ୍ୟ ଧର୍ମ ଓ ସାହିତ୍ୟ ଧର୍ମର ମଧ୍ୟ ହାରାଯାଇ ହେଁ । ପ୍ରତିକୋଟି ଯାଏ ଯାଏ ମଞ୍ଚମାତ୍ରର ନୀତିକେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାନ୍ତେ ହେଁ ବାକ୍ । ପରିଶ୍ରବେ ଏକ ନୀତି ନା ହେଁ ମାନ୍ୟଦ୍ୱାରିକାତାତେ ପରିଷିଦ୍ଧ ହେଁ । ଫଳେ ଆମ ସମ୍ଭାବ ମେଶ୍ୟାସୀ ସର୍ବଦିକ ଥେବେ ସର୍ବହାରୀ । ପ୍ରତିକୋଟି ଧର୍ମ ଥେବେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧି ଯାଇଲେ, ତଥନ ବୁଝେ ନେଇୟା ଉଚ୍ଚିତ—ପରାମିଲେର ସଜ୍ଜକମା ଆହେ । ନୀତିର ଭାବ ଥାବବେ ସମ୍ଭାବ ଜାତିର ସମ୍ଭାବନେ । ସେଇ ସମ୍ଭାବନେ କେବେ କେବଳକେ ଥାବବେ ନା । ଏବନୀତି, ଏକ ହାଟି, ଏକ ସୂର୍ଯ୍ୟ—ତାଇ ଆମାଙ୍କ ଏକ ଜାତି । କେବେ ମହାନ୍ତି ଆଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାହେ ମେତେ ପାରେନି । ଆଖ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସଗ୍ରହ ଥିଲେବାନ ନିଯାଇ ଏଥାନକାର ହାହନଗମ କାଜ କାହେ ଗେହେଲ, ଯାଏ ଫଳେ ଦେଶ, ଜାତି, ଭାଷା ଓ ନୀତି ଥିଲେ ପରିଷିଦ୍ଧ ହେଁବାରେ । ଅଧିକ ଚିନ୍ତାର ପ୍ରୁଣ ନିଯେ ସବେ ବିକୁଣ୍ଠ ଅଧିକ ଥାକନ୍ତ । ତାହେଲେ ଆମ ଦେଶ ଆଜ ହାହାକାବେ ଭାବେ ଉଠିଲା ନା । ବିଶ୍ୱାସୀ ରାଜନୈତିକମେଳ ମଧ୍ୟେ ଏତ ମାନ୍ୟାରିଗି ହୁଏ ନା । ଅଧିକତା ସକଳେରାଇ କାମ, କିନ୍ତୁ ପେରେ ଆମ କେଉଁଠି ଉଠିଲେ ନା । ଅଥବା ଯତକଥ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନା ମୋଳେ ତତକୁଣ୍ଠି ମୋହନ କାହେ ଯାଏ, ତେବେଳି ଅଧିକ-ଫଳେର ପ୍ରାଣ୍ୟ ଜନ୍ୟ ସକଳେଇ ଆପାଦ ଚେଷ୍ଟା କାହେ ଚଲେହେ । ଧର୍ମର ମିଳ ଦିଲେ କଥ ମହାନ ଭାବତକୁମିଳିତ ଅବିର୍ବିତ ହେଁଲେ—ତାରା ଓ ଏହି ଅଧିକତା ସ୍ଵର୍ଗ ମୁହଁ କାହେ ମେତେ ପାରେନି । ଆମିଲି ସେଇ ଖଣ୍ଡ ଚିନ୍ତା ବହନ କାରେଇ ବିଦେଶେ ଯିବେହିଲେନଟେଟାର ଓ କୋଣ ହେବି ହେବି । ବିଦେଶେ ରାଜନୈତିକ ନେତାଙ୍କ ଆପାଦ ଚେଷ୍ଟା କାହେଲେ ମେଶେର ଶାସ୍ତି ଆନନ୍ଦ, କିନ୍ତୁ ମେହେରେ ଆମାଙ୍କେ ଗୋଡ଼ାତେ ହୁଏ ନା । ଆମଲ ପ୍ରାଣ୍ୟ ଲିଙ୍କେ କେବଳ ଶୂନ୍ୟ । ନେତାଙ୍କ ତାଙ୍କେ ଚିନ୍ତାର ଦୌଷ୍ଟ ଯତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କାହେ ବାହାତେ ଆମ—ବୀର ଶିର ସୀମାର ମୁଦ୍ରାଇ ପାହାପଢି ଥାଏ । ସକଳେଇ ସୀମାର ଚିନ୍ତା କାରେନ ବଳେଇ ନିଜେର ନିଜେର ପ୍ରତିକେଶୀଳ ମଧ୍ୟେ କିବାବ । ପୃଥିବୀର ସମ୍ଭାବ ମେଶେଇ ଏହି ପୋଲାମାଲ ଆହେ । ତାରା ବଜ୍ରାତାଙ୍କ ଅନେକ ବଢ଼ ବଢ଼ କଥା ବଳେ—କାରେର ବେଳେ ବିକୁଣ୍ଠ । ପୃଥିବୀର ଇତିହାସେ ଏବ ନେତା ଏସେହେ, ଚଲେଇ ମେହେ । ବୀର ବୀର ଜାତି ଓ ଦେଶକେ ବଢ଼ କଥାର ଜାନାଇ ତାରା ମାନ୍ୟାରିଗି କାହେ ମେହେ ନିଯାଇ ଏହି କାଜ କାହେଲେ ହେଁଲେ, ନେଇ କାହେଲେ ହେଁଲେ ହେଁଲେ । ତିନି ପୃଥିବୀର ସମ୍ଭାବ ମେଶେଇ ଏକ ମହା ଶାସ୍ତିର ପରିକେଳ ସୃଷ୍ଟି କରାନ୍ତେ ଚରେହିଲେ । ତାଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିର ଭାବରେ ଶକ୍ତି କେବ ତାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ମଧ୍ୟେ ନା ଥାକେ । ସେଇ ଶକ୍ତି ଦିଲେ ଯେମ ପୃଥିବୀର ସବ ମେଶେକେ ଚିନ୍ତା ଏବେ ଏକ ମେଶ ଗଢ଼ା ହେଁ । ଭାବରେର ସହା ସହଜ ସହରେ ସଭାତା ଥେବେ ତିନି ମହାମିଳନର ଏକ ମହାମୟ ପୁରୁଷ ପେହେଲେ । ଶିକ୍ଷ ବ୍ୟାସ ଥେବେଇ ତିନି ସେଇ ଶକ୍ତିର ସାକଳାତେ ମେହ ଯନ ପାଇଁ ମେହ ମିଳିଲେ । ନିଜେକେ ସେଇ ଶକ୍ତି-ବାଜେ ଆହୁତି ଦିଲେ, ଭାବତ ମାତାର ଦେବାର ନିଜେକେ ଉତ୍ସର୍ଗ କାହେ ତାର କାଜେ ତିନି ଅନ୍ୟସର ହେଁଲେନାହିଁ । ତିନି କୋଥାର ଆହେ, କି ଭାବେ ଆହେ—ମେ ବିଯାରେ କାଳ ମିଶ୍ରଯୋଜନ, ଏହି ବ୍ୟାପର ନିଯେ ଏକ ବିରାଟ ରହ୍ୟ ଭାବେ । ବରସୋର ବିବର ରହସ୍ୟ ଥାବାଇ ଭାଲ । ଏବନାହିଁ ତିନି ନିଜେ ଯିମି ଆହୁତିକାଶେ ଇତ୍ତା କାରେନ, ତଥେ ତା ତିନି ନିଶ୍ଚାଇ କାରେନ । କେଟ ବଳେ, ତିନି ଆହେନ, କେଟ ବଳେ ତିନି ନେଇ— ଏସବ ନିଯେ ମାଥା ଦ୍ୱାରା ଅବସ୍ଥା ବାକାବାଯା ନା କରାଇ ଭାଲ । ଆଜକେର ଦିନେ ତାର ବାଧେଷ୍ଟ ପ୍ରଯୋଜନ । ଦେଶେର ଯା ପରିହିତ ତାର ସମ୍ବାଦନ ଏକମାତ୍ର ତିନିଇ କରାନ୍ତେ ପାରେନ । ମେଶ୍ୟାସୀ ଆଜ ତାର ପ୍ରତିକାଳୀନ ଆହେ— କାହେ କଥନ ତିନି ଆସିଲେ । ତାର ଜୟାନିନ ଆମାଙ୍କ ତାର ଦୀର୍ଘ୍ୟା କାମନା କରି— ଭଗବନ ତାର ହଳଳ କରନ୍ତ ।